

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

За інформаційної підтримки
Філії акціонерного товариства
"Національна суспільна телерадіокомпанія України"
"Одеська регіональна дирекція"

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО ДІАЛОГУ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів

III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
23-25 травня 2024 року

Одеса • Олді+ • 2024

УДК 316.77(062.552)
М58

М58 **Міжкультурна** комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (23-25 травня 2024 року). – Одеса : Олді+, 2024. – 180 с.

ISBN 978-966-289-892-7

УДК 316.77(062.552)

Від імені Одеського національного морського університету вітаю наукову, політичну, освітянську, медійну та громадську спільноту України й зарубіжжя зі спільним науковим проектом, який зміг об'єднати різні наукові ідеї у такій важливій площині сьогодні як міжкультурні комунікації у контексті соціального діалогу, що є логічним продовженням міжнародних дискусій щодо глобалізаційних процесів у різних сферах між представниками різних культур.

Міжкультурна комунікація у глобалізаційному діалозі відіграє важливу роль у формуванні взаєморозуміння та сприяє зближенню різних культур та вирішенню глобальних проблем людства. Міжкультурна комунікація у глобалізованому світі є ключовим елементом для побудови мирного, злагодженого та процвітаючого суспільства, де різні культури можуть існувати та співпрацювати разом.

Міжкультурна комунікація як процес взаємозв'язку та взаємодії представників різних культур виявляє не тільки загальне, універсальне, але й

специфічне, національне, самобутнє, що зумовлене розбіжностями в історії розвитку народів.

Україна сьогодні перебуває в одному з найскладніших історичних періодів, коли виокремлення національної ідентифікації є ключовим у процесі самовизначення. У цьому контексті важливо підтримувати розвиток української національної самосвідомості, підкреслюючи унікальність культурного, історичного та мовного спадку України. Це вимагає зусиль у сфері освіти, медіа, культури та політики, а також підтримки з боку громадськості.

Науковий форум є гарною нагодою осмислення й аналізу особливостей культур, що виходять за межі їхньої структурно-семантичної парадигми. У цьому контексті виразності набуває новий синергетичний підхід, що віддзеркалює парадигмальні зрушення у гуманітарних дослідженнях, що значно збагачує культурний процес всесвітньої глобалізації в міжнаціональних взаємодіях, відкриваючи перспективи поглибленого вивчення комунікативних стратегій розвитку.

Одеський національний морський університет втретє проводить щорічну Міжнародну науково-практичну конференцію «Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку», яка висвітлює важливі проблеми сьогодення у контексті якості вищої освіти в інформаційній площині міжкультурного простору.

Зважаючи на актуальність представлених досліджень під час роботи наукової конференції, переконаний, що наукові діалоги та дискусії сприятимуть досягненню консенсусу в історичних, культурних, мовних, медійних питаннях розвитку світової науки.

Слава Україні!

*Ректор, доктор технічних наук, професор,
Одеський національний морський університет
Сергій РУДЕНКО*

Будь-які масштабні соціальні перетворення змушують вдивлятися у таке соціокультурне явище як університет, у його роль у розвитку суспільства загалом й людини зокрема. Сьогодні демонструє багато нових тенденцій, які змінюють насамперед інституційний базис вищої освіти і відповідний інституційний статус університету. Спостерігається радикальна зміна технологій навчання, перебудова організації навчального процесу і наукових досліджень, взаємозв'язків університету, держави і суспільства.

Сучасний етап розвитку нашого суспільства характеризується значним поширенням політичних, економічних та соціальних зв'язків з іншими країнами, що робить більш значущим здатність сторін до діалогу та взаєморозуміння. У сучасному світі, коли відбувається постійне змішування народів, мов, культур, постало питання толерантності, викликання цікавості й поваги до культур інших народів. А глобалізація і масовізація вищої освіти сприяє стрімкому зростанню кількості студентів, які навчаються за межами своєї батьківщини. За останні роки кількість іноземних студентів в Україні значно збільшилася, отже фактично простір безпосередньої взаємодії

представників різних культур значно розширився. А відтак проведення такого змісту події було неминучим.

Міжкультурна комунікація - це процес взаємодії між людьми з різних культур, який відбувається через обмін інформацією, ідеями та цінностями. Вона стає все більш важливою в глобалізованому світі, де люди з різних країн та культур вступають у контакт із один одним через подорожі, міграцію, торгівлю та інші форми спілкування.

III Міжнародна науково-практична конференція «Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку» це наукова подія в Одеському національному морському університеті. Слід відзначити, що дослідження процесів міжкультурної комунікації привертає увагу різних сфер знань і є багатоаспектним феноменом, що досліджується з різних позицій. Тому актуальність питань, що обговорюватимуться під час конференції, є очевидною. Теми, які винесені в панелі обговорення, - мовна міжкультурна комунікація, міжкультурні історичні зв'язки, інформаційний простір і міжкультурна комунікація, міжкультурна комунікація студентів-іноземців у процесі фахової підготовки, є пріоритетом діяльності нашого університету, зокрема факультету по роботі з іноземними студентами.

Переконаний, що висвітлення нових наукових досягнень, конструктивні дискусії та відвертий діалог, партнерський підхід до розв'язання актуальних проблем міжкультурної комунікації, сприятимуть вирішенню актуальних проблем сьогодення у контексті якості вищої освіти в інформаційній площині культурного простору. А традиція проводити подібні заходи не буде порушена, і вже наступного року ми зустрінемося знову з новими ідеями і науковими підходами.

*Проректор з науково-педагогічної роботи ОНМУ,
кандидат технічних наук, професор ОНМУ
Олександр ШУМИЛО*

ЗМІСТ

ПАНЕЛЬ 1.

МОВНА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Віта Сахацька

Нестандартні підходи у викладанні української мови (за професійним спрямуванням)..... 13

Віталіна Рейдало, Каріна Пріхно

Англомовний трилер Дженеви Роуз «You Shouldn't Have Come Here» як об'єкт перекладу..... 17

Алла Варинська

Лінгвокультурні та символічні аспекти міжкультурної комунікації..... 21

Любов Степченко

Мовна міжкультурна комунікація як важливий елемент інтеграції українських біженців 24

Svitlana Hlovatska, Liu Tong

Research on language interactive strategy in cross cultural communication 27

Svitlana Hlovatska, Meng Dongxue

Research of the language cross cultural communication strategies in China 35

Тетяна Авджу, Аміна Конверська

Перспективи розвитку української мови в Україні й за кордоном: минуле і сьогодення 43

Владислав Хабєєв, Марина Арапакі

Лінгва франка в контексті глобалізації та цифровізації міжкультурної комунікації 50

ПАНЕЛЬ 2.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР, МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ, МЕДІА ТА ГРОМАДСЬКА АКТИВНІСТЬ

Роман Міняйло

Семантична специфіка рибальських прикметникових дериватів 54

Тетяна Шевченко

Медіаобраз сучасного українського письменника (за матеріалами відеоблогу, інтерв'ю та есеїстики Степана Процюка) 58

Алла Романченко

Семантичне переосмислення як засіб експресивізації в українському медійному просторі 63

Іван Нєнов, Вікторія Ногай

Інформаційні війни як прояв ворожої комунікації в сучасному інформаційному просторі 67

Валентина Стекольщикова, Софія Кузьмук

Публікаційне досє міжнародних злочинів: геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини 70

Валентина Стекольщикова, Андрій Кукін

Амбівалентність ролі штучного інтелекту у роботі журналіста. 75

Валентина Стекольщицова, Даріна Мельничук

Специфіка інтерв'ювання політиків під час війни 80

Євген Горб

Особистісний вимір міжкультурної комунікації на зламі XIX-XX століть:
кейс Александра Брюкнера 85

Nataliya Kurasova, Valeriya Kurasova

Communication process and its role in plant development 88

Stanislav Gladkiy, Nataliya Kurasova

The manipulative function of humor in the modern media space 92

Людмила Дідур, Ірина Майстренко

Особливості комунікації в Instagram 95

Valeriya Kurasova

Metabolites secondaires d'actinomycetes comme agents antituberculeux
potentiales dans la communication biologique 99

Людмила Дідур, Катерина Хиленко

Особливості віддаленої комунікації через інтернет-мережу на прикладі
телеграм-каналів 102

Кристина Бянова, Вікторія Сікорська

Особливості ЗМІ-комунікації під час війни 105

Уляна Кольцова, Вікторія Сікорська

Роль соціальних мереж у кризовій ЗМІ-комунікації в умовах війни 109

Анна Мільковська, Вікторія Сікорська

Соціальні мережі як незамінний сьогодні вид комунікації 113

Поліна Бойченко, Вікторія Ногай

Сучасний стан української мови в медіа та інтернеті: виклики
та можливості..... 117

ПАНЕЛЬ 3.

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.

Azeez Oseni

Social communications principles in times of war: the experience
of Nigeria..... 122

Микола Кулачинський, Ольга Сікорська

Південно-західна євроінтеграція України крізь призму
українсько-румунських відносин 124

Євгеній Годований

Альбом Цезі С. (Кам'яногірка Липовецького повіту на Київщині) як поле
комунікації різних культур..... 127

Христина Вієр

Захист. Підтримка. Допомога: UKRANIAN COMMUNITY «МИ РАЗОМ»,
тепло коло «своїх» у Болгарії..... 133

Анна Білик

Комунікація в контексті візуального повороту в сучасній культурі 135

Кузніченко Оксана, Хомовська Анастасія

Впливи глобалізаційних та євроінтеграційних процесів на систему міжкультурних комунікацій..... 139

Вікторія Сікорська

Сугестивні образи в сучасній художній літературі в період російсько-української війни..... 142

Діба Наталія

Мовна міжкультурна комунікація на прикладі соціокультурної діяльності відділу міжнародних проєктів одеської національної наукової бібліотеки..... 149

ПАНЕЛЬ 4.

**МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ
СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ**

Олександр Шумило, Людмила Дідур

Кроскультурна комунікація в закладах вищої освіти в умовах воєнного стану..... 153

Вікторія Любецька

Міжкультурна комунікація як необхідна умова опанування української мови студентами-іноземцями..... 158

Tetiana Soroka

Literary artistic translation: definition and goals..... 161

Yuliia Zinovieva

Emotions as an object of analysis in the anthropocentric paradigm..... 164

Rosh Roy Mathews, Nataliya Kurasova

The role of intercultural communication strategies in supporting foreign students
in a new cultural environment 167

Тетяна Войтік, Тетяна Конєйкіна

Особливості роботи з групами студентів-іноземців..... 171

Ольга Бурко, Світлана Барабаш

Етикетні формули українців на заняттях із рідної мови 174

3. Buhari, M. (2015). Muhammadu Buhari: We Will Stop Boko Haram. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2015/04/15/opinion/muhammadu-buhari-we-will-stop-boko-haram.html>

ПІВДЕННО-ЗАХІДНА ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКИХ ВІДНОСИН

Микола Кулачинський

канд.політ.н., доцент,
доцент кафедри суспільних наук
Одеський національний медичний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-2359-3645>

Ольга Сікорська

канд.філол.н., доцент,
Завідувач кафедри суспільних наук
Одеський національний медичний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8528-4003>

***Анотація.** Після повалення соціалістичних режимів у Європі та радянського режиму в соціалістичних республіках СРСР практична більшість їх вийшла з важким історико-культурним та політичним багажем, який містив територіальні, економічні та ментальні претензії один до одного. Успіхом політичного діалогу обох країн було наповнення його конструктивними пропозиціями з обох сторін, які привели демократичні політичні кола України (не без допомоги ініціатив Євросоюзу) до переформатування взаємовідносин з просто добросусідських до розглядання Україною Румунії як стратегічного партнера та майбутнього інвестора в першу чергу Південного регіону України, закладених у програмних документах ще з середини та кінця 2000-х років.*

***Ключові слова:** історична пам'ять, взаємовідносини, співпраця, Румунія, Україна, Євросоюз, євроінтеграція.*

Постановка проблеми. Взаємовідносини між Україною та Румунією вибудовувалися через складнощі територіальних претензій останньої, соціально-етнічних питань проживання обох народів у цих державах та природно-ресурсного володіння шельфу Чорного моря обома сторонами. І ці взаємовідносини супроводжувалися певними протиріччями та нестабільністю. Входження Румунії до НАТО та Євросоюзу та прагненням України доєднатися до сім'ї європейських народів дозволили якісно вирішити ці питання і вийти з позитивним взаємовигідним результатом для обох країн.

Мета і завдання. Нами зроблена спроба проаналізувати та визначити певну еволюцію двосторонніх відносин Румунії та України щодо розв'язання певних проблем у Чорноморському регіоні, до яких були підключені ініціативні проекти Євросоюзу, що передбачають політику поглибленої євроінтеграції даного регіону у економічній, політичній та культурній площині. Дати оцінку тому, як сприймаються ці проекти Києвом та Бухарестом.

Виклад основного матеріалу

Після зникнення з мапи Європи соціалістичних режимів та ліквідації СРСР з'явилися нові країни, які поставили собі за мету відродження демократії та принципових змін у геополітичному просторі на європейському континенті. Та разом з тим країни вийшли з досить складним і важким багажем минулого. Не є в цьому контексті виключенням Румунія та Україна.

Обидві країни у перші роки незалежності були гострими суперниками, по відношенню одна до одної. Відносини між цими країнами нагадували рух маятника, який коливаючись погіршував або покращував взаємовідносини між ними. Відносини між цими країнами нагадували рух маятника, який коливаючись погіршував або покращував взаємовідносини між ними. І

Румунія, і Україна почали створювати власну систему національної безпеки на прикордонних територіях. Для України хороші відносини з Румунією посідають вкрай важливе місце, оскільки протяжність спільного кордону сягає понад шістсот кілометрів, проходячи крізь Закарпатську, Чернівецьку та Одеську області. І все це обумовлене спільним проживанням румун та українців по обидві сторони кордонів. Тут без сумніву можна сказати про закладені потенційні резерви у сфері торгівельно-економічної співпраці, а разом з нею й політичний та економічний вплив у Чорноморському регіоні.

Після того, як Румунія стала членом НАТО та ЄС у її можливості у Чорноморському регіоні значно розширилися. Вона ініціювала вироблення євроатлантичної стратегії щодо Чорного моря, в якій учасникам мали б надаватися рівні права, тоді як росія завдяки своїй імперській політиці розглядає Чорне море як «внутрішнє озеро» своєї держави. Протягом певного періоду часу Україна неодноразово доводила, що не є «тінню росії» в очах сусідів.

Тоді, коли окремі лідери європейських країн плекали надії на «рацію» путіна президент Румунії Клаус Йоганніс був серед перших лідерів країн, які відвідали Україну на початку війни 2022 року, а вже через рік візит у Румунію здійснив президент України Володимир Зеленський [1].

Нещодавно румунський прем'єр-міністр Марчел Чолаку заявив, що «понад 60% від загального обсягу українського експорту зерна йде транзитом через Румунію» [2] і це тоді, коли «зернові» скандали охопили відносини з низкою сусідніх країн.

Висновки

Румунія показала безпрецедентний приклад трансформації у взаємовідносинах з Україною від вкрай ворожого, де румуни наприкінці минулого століття розглядалися нами як достатньо недружній народ з відсталою економікою, до надійного, справжнього сусіда здатного критично переосмислити свої стосунки і стати тим безпечним тилом за спиною, який не на словах, а на практиці надає Україні допомогу у різних форматах, і не

лише військову. Сьогодні Румунія є чи не єдиним вікном до Європи, через яке Україна сьогодні у крайній непростій ситуації реалізовує свою економічну політику. У найближчі післявоєнні роки Румунія може бути надійним стратегічним союзником України.

Література:

1. Присяжнюк М. Від суперечок до партнерства. Як війна змінила відносини України й Румунії 2023-11-08 // <https://texty.org.ua/articles/111060/vid-superechok-do-partnerstva-jak-vijna-zminyala-vidnosynu-ukrayiny-j-rumuniyi/>

2. Герасимчук С., Панченко Ю. Непублічний союзник: як Румунія допомагає Києву та чому там зростають рейтинги українофобів // Європейська правда 22 січня 2024 р. // <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2024/01/22/7177908/>

АЛЬБОМ ЦЕЗИ С. (КАМ'ЯНОГІРКА ЛИПОВЕЦЬКОГО ПОВІТУ НА КИЇВЩИНІ) ЯК ПОЛЕ КОМУНІКАЦІЇ РІЗНИХ КУЛЬТУР

Євгеній Годований,

канд. історичних наук,

селище Крижопіль

Вінницької області

Анотація. В статті розглянуто структуру «дівочого» альбому (1920 – 1924 рр.), визначено джерела «альбомної поезії», з'ясовано головні тематичні лінії альбому, показано гетерогенність населення Кам'яногірки та повіту і її вплив на зміст альбому.

Ключові слова: альбом, Кам'яногірка, Вінницька область, українська народна пісня, кіч, культура, комунікація.

Наукове видання

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО ДІАЛОГУ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

**Збірник матеріалів
III Міжнародної науково-практичної конференції**

23-25 травня 2024 року

Підписано до друку 20.05.2024 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times. Цифровий друк.
Ум. друк. арк. 10,46. Наклад 30. Замовлення № 0524-75.
Віддруковано з готового оригінал-макету у друкарні ТакиБук.

Видавництво: Олді+
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Свідоцтво ДК № 7642 від 29.07.2022 р.

Тел.: +38 (098) 559-45-45,
+38 (095) 559-45-45, +38 (093) 559-45-45
Для листування: 65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
E-mail: office@oldiplus.ua

